

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษานำมาสรุปผล อภิปรายผล และกำหนด ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. สมมติฐานการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิติกร จำแนกตามเพศ และระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกร ต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนิติกรต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง
2. นิติกร จำแนกตามเพศ และระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกร มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำมาสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 87 คน พบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 51 คน รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 36 คน และส่วนใหญ่ มีระยะเวลาการปฏิบัติงานตำแหน่งนิติกร 4-6 ปี จำนวน 48 คน รองลงมาคือ 1-3 ปี จำนวน 39 คน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น ของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหายู่งในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และด้านวัสดุอุปกรณ์

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของ นิติกรจำแนกตามเพศ และระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งนิติกรแตกต่างกันเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะของนิติกร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ดแต่ละด้าน ดังนี้ ควรปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลในรูปของคณะกรรมการแทนนายก ควรจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับความจำเป็นของภารกิจแต่ละด้าน การจัดซื้อวัสดุ ควรยึดระเบียบโดยเคร่งครัด ควรยึดระเบียบอย่างเคร่งครัดในการปฏิบัติงาน และควรให้ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของนิติกรเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษา ดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. การสรรหาบุคลากรบางประเภทยังไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสรรหา ลูกจ้างตามภารกิจ ที่ยังเป็นไปตามความต้องการของผู้บริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วน ตำบล
2. การบรรจุบุคลากรยังไม่ตรงตามสายงานที่ปฏิบัติทั้งหมด โดยเฉพาะลูกจ้าง ตามภารกิจ วุฒิกศีกษาหลายคนไม่สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ
3. ยังไม่มีการตรวจสอบภายในอย่างเคร่งครัด และผู้ตรวจสอบอาจไม่สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีไม่เพียงพอเพียงพอ โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่ ในสำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร
5. การรายงานการใช้วัสดุไม่กระทำอย่างสม่ำเสมอ ไม่เป็นปัจจุบัน อาจเป็น เพราะเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานยังมีไม่เพียงพอ
6. การบริหารงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ บางครั้งมีการเปลี่ยนแปลง
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน มีเพียงบางครั้งเท่านั้น คือมีการประเมินเพียง ปีละครั้งเท่านั้น

ผลการศึกษาสอดคล้องกับพงษ์พันธ์ พรหมประภัทร (2541 : 73) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นของพนักงาน พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลเกี่ยวกับส่วนตำบล เกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดศรีสะเกษ ปัญหา การบริหารงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาปัญหาแต่ละด้านจัดลำดับ จากน้อยไปหามากได้ดังนี้ ด้านโครงสร้างระบบงาน ด้านบริหาร ด้านการคลัง งบประมาณ และด้านพัสดุ สอดคล้องกับวิชพงษ์ แสนอินทร์อำนาจ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพของกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบล ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับปานกลาง สภาพปัจจัยที่เกี่ยวข้องในด้านความรู้ความสามารถและความศรัทธาต่อ ประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแสง ศรีบุระ (2546 : 80) ที่ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารและปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัญหา การบริหารและปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

อุบลราชธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับอารยา เดชกิมล (2546 : 72) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการบริหารงานทั่วไปและด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับถวิล พรหมมีเดช (2547 : 74) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตาลสุม มีปัญหาในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และมีปัญหาระดับน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานช่าง ด้านการบริหารงานการคลังและด้านงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป และสอดคล้องกับเริงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่ (2547 : 68) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการวิจัยพบว่า มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับเรวัติ จรรย์โกมล (2549 : 72) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานของเทศบาล ตำบลคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ พบว่าปัญหาการบริหารงานของเทศบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : 79) ที่ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิผลปานกลางรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชนและผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำ ไม่สอดคล้องกับสุปัทม์ ทองรัตน์ (2547 : 71) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลจากทั้งหมด 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอารยา เดชกิมล (2546 : 72) ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภาและพนักงานส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศรชาติ ผจงศิลป์ (2551 : 70-71)

ที่ได้ทำการวิจัยปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมมติฐานที่ 2 นิตกร จำแนกตาม เพศ และระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง นิตกรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของนิตกร จำแนกตามเพศ และระยะเวลาการปฏิบัติ ในตำแหน่งนิตกร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. นิตกรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพระราชบัญญัติที่เป็นแนวทางในการปฏิบัติ นิตกร จึงต้องมีการรับรู้และทำความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งการเรียนรู้และการรับรู้ดังกล่าว ซึ่งไม่ว่า นิตกรเพศหญิงหรือเพศชาย ก็มีการเรียนรู้ที่เหมือนกัน จึง มีผลต่อความคิดเห็นในเรื่อง การบริหารไม่แตกต่างกัน

2. นิตกรที่มีระยะเวลาแตกต่างกันในการปฏิบัติงาน แต่อยู่ภายใต้ ระเบียบ และ กฎหมายฉบับเดียวกัน คือ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ประสงค์ จันทร์รงค์ (2540 : 62) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด จันทบุรี พบว่า เพศ อายุ และสถานภาพสมรสและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็น สอดคล้องกับนิรันดร์ ชิงอรุณธรรม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล (อ.บ.ต.) ในเขต จังหวัดนครพนม 6 ด้าน คือ การบริหารสำนักงาน การวางแผนพัฒนา การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำข้อบังคับตำบล การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการบริหาร โดยตำแหน่ง และคณะกรรมการบริหาร โดยการเลือกตั้ง ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหาร โดยตำแหน่งและ กรรมการบริหาร โดยการเลือกตั้งมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร โดยภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับถวิล พรหมมีเดช (2547 : 74) ที่ได้ศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอตาลสุม จังหวัด

อุบลราชธานี พบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ตำแหน่ง และระยะเวลาการดำรงตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับเริงชัย ตั้งรุ่งเรืองอยู่ (2547 : 68) ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช. หรือเทียบเท่าอนุปริญญา หรือ ปวส. มีปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับศราวดี ผงงศิลป์ (2551 : 70 – 71) พบว่าปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และสังกัดขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับอารยา เดชภิมล (2546 : 72) ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหาร สมาชิกสภา และพนักงานส่วนตำบล มีระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานแตกต่างกัน เห็นว่ามีปัญหาในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับแสง ศรีบูรณะ (2546 : 80) พบว่า คณะกรรมการบริหารสมาชิกสภา อบจ. ที่มีตำแหน่ง และประสบการณ์แตกต่างกัน การปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์สอดคล้องของกฎหมายกับหลักการบริหารในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านบุคลากร จากผลการศึกษาพบว่า จำนวนบุคลากรไม่เหมาะสมกับภารกิจ และการบรรจุบุคลากรไม่ตรงตามสายงานที่ปฏิบัติ

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงควรมีการกำหนดคุณสมบัติของตำแหน่ง และภารกิจที่ปฏิบัติของแต่ละตำแหน่ง จากนั้นควรกำหนดปริมาณงานของแต่ละตำแหน่ง และบรรจุบุคลากรที่มีจำนวนเหมาะสมกับปริมาณงาน และลักษณะงานที่ปฏิบัติ

1.2 ด้านงบประมาณ จากผลการศึกษาพบว่า งบประมาณที่ได้รับไม่มีความสอดคล้องกับภารกิจ งบประมาณของหน่วยงานไม่ได้รับกาจัดสรรอย่างเพียงพอ การใช้งบประมาณไม่เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การ การจัดซื้อ จัดจ้างไม่ถูกต้องตามระเบียบทุกครั้ง

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการจัดสรรงบประมาณมาก น้อย ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจ แต่ละภารกิจให้จัดสรรอย่างเพียงพอ ดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ยึดถือระเบียบการปฏิบัติในการใช้งบประมาณอย่างเคร่งครัด และควรมีการควบคุมกำกับการใช้งานงบประมาณให้ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ จากผลการศึกษาพบว่า มีการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้อง และ การจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ไม่เหมาะสม

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อดำเนินการควบคุม กำกับ การจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด และควรมีการจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงาน

1.4 ด้านการบริหารจัดการ จากผลการศึกษาพบว่า พบว่า การวางแผนการบริหารไม่เป็นระบบ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เป็นระบบ ไม่มีการรับฟังความคิดเห็นจากพนักงานอย่างสม่ำเสมอ

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจขอความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา การประสานกับหน่วยงานอื่น ควรทำให้เป็นระบบเพื่อความเข้าใจตรงกันในการประสานงาน และให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการและปรับปรุงการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพต่อไป